

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2022, în cauza penală în privința lui

***Burlacu Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în
XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 22.03.2019 – 27.04.2021;

instanța de apel: 19.05.2021 – 05.07.2022;

instanța de recurs ordinar: 03.10.2022 – 11.01.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 aprilie 2021, s-a încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui ***Burlacu Victor XXXXX*** în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în temeiul art. 109 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

S-a încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Burlacu Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

S-a încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Burlacu Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

S-a încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Burlacu Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

S-a recunoscut vinovat Burlacu Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 4 (patru) ani.

S-a recunoscut vinovat Burlacu Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 1 (un) an.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Burlacu Victor i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 alin. (1), (2), (6) Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii stabilită lui Burlacu Victor pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, cu obligarea acestuia să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

S-a încasat din contul lui Burlacu Victor în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă totală de 4 428 (patru mii patru sute douăzeci și opt) lei, 89 bani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Burlacu Victor, la data de 17 octombrie 2017, în jurul orelor 11:15, fără a deține permis de conducere, conducând unitatea de transport de model „BMW” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe str. Romană din mun. Ungheni, a fost stopat către angajații Inspectoratului de Poliție Ungheni și fiind suspectat în consum de droguri, a fost transportat la spitalul raional Ungheni, unde i s-au colectat probe biologice, în vederea stabilirii stării de ebrietate produsă de droguri și/sau de alte substanțe cu efecte similare. Conform răspunsului parvenit de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01- 12/2065 din 27.10.2017, s-a stabilit că cantitatea de substanțe narcotice în urina cet. Burlacu Victor reprezintă cannabinoide - 162 ng/ml și opiacee-1949 ng/ml.

Tot el, la data de 21 noiembrie 2017, în jurul orelor 11:00, în timp ce conducea unitatea de transport de model „BMW” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe str. Națională din mun. Ungheni, a fost stopat de către angajații Inspectoratului de Poliție Ungheni. În timpul verificării a prezentat angajaților poliției blancheta permisului de conducere cu nr. IGP 00210361, pe numele Burlacu Victor, născut la 01.01.1992, care conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6268 din data de 27.11.2017, este confecționat nu la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente.

Tot el, la data de 21 noiembrie 2017, în jurul orelor 11:00, fără a deține permis de conducere, conducând unitatea de transport de model „BMW” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe str. Națională din mun. Ungheni, a fost stopat de către angajații Inspectoratului de Poliție Ungheni, și fiind suspectat în consum de droguri, a fost transportat la spitalul raional Ungheni, unde i s-au colectat probe biologice, în vederea stabilirii stării de ebrietate produsă de droguri și/sau de alte substanțe cu efecte similare. Conform răspunsului parvenit de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01-12/2306 din data de

01.12.2017, s-a stabilit că cantitatea de substanțe narcotice în urina cet. Burlacu Victor reprezintă opiacee-2352 ng/ml.

Tot el, la data de 03 decembrie 2017, în jurul orelor 04:00, după ce s-a finisat activitatea clubului de noapte "Magadan", situat pe str. XXXXX Alecsandri din mun. Ungheni, în timp ce operatorul de discotecă Starosta Dumitru își strângea aparatajul muzical, s-a iscat o neînțelegere verbală între ultimul și cet. Agachi Cristina, din cauza că acesta a refuzat să difuzeze o melodie pe care ultima a solicitat-o. În continuare a intervenit prietenul ultimei Burlacu Victor, care manifestând o lipsă de respect față de societate l-a numit cu cuvinte necenzurate pe cet. Starosta Dumitru. Tot atunci, s-a implicat administratoarea barului și alte persoane prezente care au aplanat conflictul, după care cet. Agachi Cristina, împreună cu prietenul acesteia Burlacu Victor, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică au ieșit afară din incinta clubului de noapte. În urma unui schimb de replici pe telefonul mobil între cet. Starosta Dumitru și cet. Burlacu Victor, ultimul s-a întors înapoi la clubul de noapte "Magadan", dorind să se răzbune pe cet. Starosta Dumitru, care între timp se afla în fața marketului "Linella" de pe str. Națională a mun. Ungheni, împreună cu prietenii săi Zaharia Radu și Ciobanu Iurie, intenționând de a pleca acasă cu un taxi care se afla în apropiere. În continuare Burlacu Victor, încălcând în mod grosolan și demonstrativ regulile morale și sociale de conviețuire, printr-un cinism și obrăznicie deosebită, din intenții huliganice, înarmându-se cu un cuțit, l-a scos cu forța din taxi pe cet. Starosta Dumitru, unde l-a amenințat cu moartea și i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele peste corp.

Pentru a curma acțiunile huliganice ale lui Burlacu Victor a fost solicitată intervenția angajaților de poliție a IP Ungheni, care s-au deplasat la fața locului. Continuându-și acțiunile sale huliganice, în fața Inspectoratului de Poliție Ungheni, cet. Burlacu Victor i-a aplicat lui Starosta Dumitru o lovitură cu pumnul în față. Tot atunci, au intervenit angajații de poliție care i-au despărțit și l-au condus pe cet. Burlacu Victor în incinta Inspectoratului de Poliție Ungheni.

În continuare, la acțiunile huliganice ale lui Burlacu Victor a aderat prietena acestuia Agachi Cristina, care, manifestând agresivitate sporită, i-a aplicat cet. Starosta Dumitru câteva lovituri peste corp cu un obiect ascuțit neidentificat de organul de urmărire penală, cauzându-i ultimului vătămări corporale, fiind internat în stare gravă în spitalul raional Ungheni. Acțiunile huliganice ale persoanelor în cauză au durat circa 30 minute și au fost curmate de către angajații poliției ai Inspectoratului de Poliție Ungheni.

Tot el, la data de 22 decembrie 2018, aproximativ la orele 02:40 minute, aflându-se pe str. Ion Creangă, nr. 21 din mun. Ungheni, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, a sustras pe ascuns din geanta cet. Colțov Aurelia, care era lăsată fără supraveghere jos pe podea, un telefon mobil de model Huawei Mate 8 cu IMEI XXXXX, la prețul de 17 000 (șaptesprezece mii) lei și bani în numerar în sumă de 1 000 (una mie) lei, cauzându-i astfel părții vătămate Colțov Aurelia un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 18 000 (optsprezece mii) lei.

Tot el, urmărind scopul păstrării ilegale a substanțelor stupefiante, fără scop de înstrăinare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil a acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă, îndreptată la atingerea scopului său, a păstrat substanțe stupefiante până la data de 12 octombrie 2020, în jurul orelor 07:10 minute, când în urma efectuării percheziției autorizate de către colaboratorii de poliție ai IP Ungheni la domiciliul său amplasat în s. Medeleni raionul Ungheni, au fost depistate și ridicate un pachet din masă plastică în care se aflau 6 părți de plante, iar în grădina aceleiași gospodării o plantă, toate în stadiu verde de vegetație, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2- R-1078 din data de 21.10.2020, reprezintă plante de cannabis, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Numărul plantelor de cannabis constituie în total șapte. Planta de cannabis este inclusă în lista nr. 1, tabelul nr. 1 „Substanțe stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora neutilizate în scopuri medicale” aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1088 din 05.10.2004.

Totodată planta de cânepă, este inclusă în „Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora” aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23.01.2006, iar cantitatea de șapte plante de cannabis se atribuie la cantități mari.

2. Nefiind de acord cu sentința în cauză, *procurorul* a declarat apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Burlacu Victor să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal și potrivit art. art. 34 alin. (2), 82 alin. (2) Cod penal, să-i fie stabilit 5 ani închisoare, iar în baza art. 217 alin. (2) Cod penal să-i fie stabilit 1 an închisoare. Conform art. 84 Cod penal, să-i fie stabilit o pedeapsă definitivă, prin cumul total, pe un termen de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei potrivit art. 72 Cod penal în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului s-a invocat că conform prevederilor art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei.

În acord cu prevederile alin. (2) al normei precitate, *dacă condamnatul, în modul stabilit de lege, a fost liberat înainte de termen de executarea pedepsei sau partea neexecutată a pedepsei i-a fost înlocuită cu o pedeapsă mai blândă, termenul stingerii antecedentelor penale se calculează pornindu-se de la termenul real al pedepsei executate, din momentul liberării de executarea pedepsei principale și complementare.*

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (3) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Potrivit Hotărârii Plenului CSJ *Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale* //Buletinul CSJ a RM 6/22, 2004 a fost explicat că în

conformitate cu principiul individualizării pedepsei instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viața ale familiei lui.

Conform art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În acest context, acuzatorul de stat a evidențiat că pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea quantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului.

Or, soluția instanței privind suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare (art. 90 Cod penal) în speța dată nu este oportună și este una ilegală, deoarece inculpatul Burlacu Victor a comis din nou cu intenție o infracțiune gravă art. 287 alin. (3) Cod penal, fiind anterior condamnat pentru comiterea cu intenție a unei infracțiuni grave, prevăzută la art. 188 alin. (3) lit. b) Cod penal, având antecedente penale nestinse, care urmau a fi stinse după expirarea a 6 ani, începând de la termenul real al pedepsei executate din 25.03.2016).

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2022, apelul declarat a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea individualizării și modului de executare a acesteia, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Burlacu Victor i s-a aplicat o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile martorilor, prin care se combat alegațiile inculpatului și indică că ultimul a comis infracțiunile incriminate acestuia prin actul de învinuire.

În continuare, instanța de apel s-a referit la procedura de individualizare a pedepsei penale efectuată de către prima instanță, și a considerat că aceasta întemeiat a stabilit inculpatului pe art. 287 alin. (3) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen

4 (patru) ani, iar în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 1 (un) an.

Concomitent, instanța a indicat că la stabilirea pedepsei lui Burlacu Victor urmează a fi aplicate prevederile art. 84 Cod penal.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

La caz, instanța de apel a considerat că inculpatului Burlacu Victor, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, urmează a-i fi stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, comportamentul inculpatului relevă că scopul pedepsei în privința acestuia poate fi atins doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, întrucât pedeapsa stabilită de către prima instanță este una inefficientă, care nu va atinge scopul legii penale de corectare și reeducare a inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, potrivit materialelor cauzei, inculpatul a comis șase infracțiuni, dintre care una din categoria celor grave.

Totodată, a fost reținut că inculpatul a fost anterior condamnat, însă scopul pedepsei în privința acestuia nu a fost atins prin condamnările anterioare, fiind atestate existența circumstanțelor ce indică că inculpatul prezintă pericol pentru societate.

Mai mult, scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, iar în speță, scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse penale sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului*, care fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă. În susținerea recursului se menționează că instanța de judecată stabilește pedeapsa, luând în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate,

circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de corectarea vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei sale .

La caz, se arată că instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal în sarcina inculpatului, însă acesta este căsătorit, are doi copii minori la întreținere și este unicul membru al familiei care muncește și aduce un salariu în familie.

4.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, deoarece recursul ordinar a fost declarat peste termenul prevăzut de lege.

5. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din materialele cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 05 iulie 2022, în prezența avocatului inculpatului Cazacu Dumitru și în lipsa inculpatului, pe motiv că acesta din urmă era anunțat în căutare (f.d. 244, vol. VI).

La 21 iulie 2022 a fost pronunțată decizia integrală, în lipsa inculpatului și al avocatului său, Cazacu Dumitru (f.d. 245, vol. VI).

Concomitent, la data de **16 septembrie 2022**, același apărător, Cazacu Dumitru, declară recurs ordinar în numele inculpatului prin care solicită stabilirea unei pedepse mai blânde în privința lui Burlacu Victor.

Însă, Colegiul penal, ține să noteze că exercitarea termenului de contestare a deciziei instanței de apel pe cale ordinară de atac, în speța dată, expira la data de 22 august 2022.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație, jurisprudența Curții de la Strasbourg, în cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, unde Curtea a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

6. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Burlacu Victor XXXXX*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **16 februarie 2023**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan